

---

z.-től z.-ig

SOMOGYI SÁNDOR

Z.-től Z.-ig vonaton lovon csigán és emberen
egy út van kőbe zárt gondolat felettünk
PÉLDA a madaraknak hogyan kell szállni
vasbaöntöttek
kiknek tagjai mozdulatlanul mutatják az időt
Z.-ben a sár is lefolyt
vonaton a kukorica utazik a végnek
lovon a halottak
csigán a némák
és embereken az árnyak
MIDŐN MI KENYERET VÁSÁROLTUNK Z.-BEN
Z.-től Z.-ig a gyerekek megfestették apjukat a letaposott
járdákra és arcukba köpött a nap
Z.-től Z.-ig vonaton lovon csigán és emberen

ŐSZ
(Z.-BEN)

néha sírok egy kicsit amióta új ablakokat raktunk
és a sáros háztetők hazudva csalva égetett
nyírott tarlókat hordoznak szagában az égnek
az ég nyílt-szürke és zárt ebköhögés
ALACSONY KUSZA FELLEGEK
jajongó karcos kiáltások a semmiben
a hangok torlódása és törései
nincs oly kerék mely elgurul innen
a föld az isten és ég a levegő kis álmodozás
varjakat hívok reggelenként és új tejest
mert álmélkodva észrevettem
a te tejed már nem jó
zöld

AZ X. UTCA

A z.-i X. utcának két oldala van;
A z.-i X. utcának kövezete sárga,
és néhol aszfaltot raktak a fényjelek elé
binnen közlekednek a népek és a diákok
a z.-i X. utcában kerékpárt hagyni tilos
és hangosan nevetni is.
Az elárúsítók elzavarnak ha leülsz
kirakatuk lépcsőire.
A z.-i X. utcában mindig fény derül
és a z.-i X. utca végtelen.
Benne emberek sétálnak: olyanok
akikben beletört kések mozognak
akik reggeltől estig várják az éjt
akik szomorúak
akik vidámak
akik se szomorúak se vidámak
akik nem tudnak olvasni
akik tudnak olvasni de nem akarnak
akik tanulnak olvasni
akik olvasnak tanulni
és azok is
akik nem tudják az utca nevét
pedig a z.-i X. utca Z.-ben az első utca
a z.-i X. utca öregebb mint Z.
a z.-i X. utcában nincsenek barátok
de azért van rend elég
és végül is
a z.-i X. utcában a népek és a diákok
valóban nem tudják hogy Z.-ben vannak
hogy a z.-i X. utcából
nincs kiút.

POLGARI LEVÉL Z.-NEK

újból
végtelen öröömre a vész
talán már múlik a szél
keleten
a reggel meghazudtolt bennünket
a félelem
makulátlan patinája
és leperreg lassan az idő
CSENEVÉSZ
merre mész barátom vakok
és vérzők között ásott utcák
de itt vannak az óriás buldog-épületek
fájó hangmadár távlatok
ezt nem felejtheti el senki
sőr- szőnyeg- harisnya- és szalaggyár
AZ ÉN ANYÁM MELLTARTÓKAT VARR
emberek
kötözzük be Z. sebeit
itt zsírok folynak ereinkben
éppen úgy mint ott

végtelen örömömbé telik
de éppen most törtek be egy kocsi
éktelen végtelen veszett sikoly-folyam
híhetetlen közben a félelem
az individuális alsónadrágban

magad mentél be és semmi okod sincs festeni
azt hittem kenyeret fogok venni
pedig a folyó csak folyik lefele Z.-ben
és B. a neve nem pedig
D.
ahogy ezt U.-ban hívják
s ez valójában
valóban egyfene

NAP ÉS ÉJ

a nap
mely az X. utcában kezdődik
esti hét körül és
hajnali határozatlan 4-kor ér véget
az egyetlen abszolút út
tele van tüskékkel
az emberek gondolatai
és vágyai között
a zöld oldalon
ahol a reklámtáblák a fejek fölött
azt gondolván hogy magasan vannak
egészben jelentéktelenek
az élet szeletekben
és magában nyüzsgő hurkatötelékként
ismétli a megnyilvánulás jelszavát
tömeg
TÖMEG de mindenki jár
vagy áll e húspiacon
nyilvános árverésen vehetsz vért
és hideg zseni-agyvelőt csapról
az íze garantáltan jó
a cukrászdák mozik és nagykocsmák
melyeknek piros fényei hol kigyúlnak
hol elalszanak
teljes sejtelemben
a hervadás divatos szagával
a közös emlékek unalmában
titokzatos vonzással kitöltik minden
szabad helyüket gyomrukban
és még tolakodnak a létezők
miközben az X. utca nőttön-nő
csonttörő magányában
nem törődve az emberekkel
akiknek ez az egyetlen segítség
(ahogy a z.-i újság írta)
ne kérdezz
SOHA ELÉG HELY A MAGÁNYHOZ
s a kivakatok repedezve néznek
a történet játszó jövevényekre
akik képtelenek bármilyen viszonzásra

megalkotják a ritkulás szabályát
és észrevétlenül szélednek házaikba
amíg az erősen
szürkére piszkolt fekete tereken
meglepetésszerűen feláll az új éj
rohadt testvéreivel kivizel
egy kis fényt mely nemsokára megnő
s ugyanott
az X. utcában megint csak
azok mennek utaikon
kiknek az út
véges
paródia

1974 JANUÁR 23

kint csendek hangja
bent hangok csendje álomból és gyászból
a fehérek ím ketyegve számolják az időt
mintha azt számolni lehetne
Z.
ó lehet-e hinni a zöldnek
ó lehet-e hinni a ködnek
ó lehet-e hinni a csöndben szállingózva
amíg a vonatok továbbra is felirat nélkül késnek
s megírott leveleiből hiányzik anyád a sár
álomvár-szél futkároz gyász sínein
az idő mondod és észre sem veszed az időt
a mindig fekete gördülésekben
mindig van fehér szennyezés
és bent csendek hangjában morajósz hallgatás
kint hangok csendjében bósz
művirágszerelem

a végtelen
darabjaiban áll előttünk

HIRDETÉS

1.

vigyázzatok emberek kis
kopasz gyerek jár közöttetek
Z.-ben
suttyomban
ragasztott kossal az arcán
A KUKORICÁK FEKSZENEK
azokról beszélnek akiknek szabadon
jár a szájuk
gyerekek
végigfutott a szél az úton Ősz
járatta fiait a szerencsétlenség színhelyén
mezítlábasan játszottak a lapos
verőfényes vérben

2.

vigyázzatok emberek
kofa jár közöttetek
Z.-ben
ki könyvet árul és vasat vesz
kettévágott gömbökből újra
egyet akar csinálni torka
hihetetlen köntöséből mindig csak egy
szél fúj
és ugyanazok a virágok más-
más színben emberek
távlatdidergés és madárfütty
„itt valami nincs rendjén”
de ne higgyetek neki

az úton féltéglák hevernek

3.

vigyázzatok emberek kék
öngyilkos jár közöttetek
Z.-ben
fények és mosolyok közt
hátha láthatná őt a homok
melyben fekszetek
hangszereitek némaságában
az X. utcán átszálló számtalan
hangban morajban sárban
gondolatban emberek
köztetek van valaki aki már
nincsen itt
s csak árnyékok kürtölnek helyett,
indulót

4.

vigyázzatok emberek
tetető jár közöttetek titokban
Z.-ben
halmazállapot-cserében fűben
vízben tűzben
és nem bújhattok el vallásotok
függvényének határértékei között áll
a várakozás
és amit szállni láttunk
fele fakeszt vagy semmi itt
virágzik
nyájakok legelte feledékeny földön
hazátlan zöldben
Z.

5.

és VIGYÁZZ
(mily nevetséges felirat ez)
végül itt a karnevál

színeidben Z.
hangjaidban Z. mit vártál még
titokban
letaposott vérben ím az Ősz
de végtelen utcáidon elveszett szó
minden hirdetés
emberek emberek között
kukoricatengerben
Z.
tömeg vagyis
gyerekek kofák öngyilkosok és temetők
között

CÍM NELKÜL

embereket kérdeztem Z.-ben honnan
jön ekkora tömeg kórházi
beteglátogatás volt-e vagy más
hasonló
pedig labdarúgó-
mérkőzésről indultak haza

X. ÉS Y.

$x + y = \text{összeg}$
mondhatom azt hogy én
mondhatom azt is hogy te
de szívesebben mondom én
mert az közelebb van
és jobban megértjük majd
egymást